O analiză critică a fotogramelor

Sónia Pedro Sebastião
(ISCSP – UTL - Portugal: P5)

Analiza semiotică a fotogramelor se bazează pe o abordare structurală care vede imaginea ca un sistem și încearcă să o descompună prin individualizarea elementelor sale.

O imagine este întotdeauna polisemantică sau ambiguă. De aceea este acompaniată de o formă de text care să permită clarificarea ei. Această relație dintre imagine și text se numește ancorare, în contrast cu relația de reciprocitate de schimb care sprijină textul și imaginea ca o contribuție la sensul general.

Înțelesul unei imagini este generat în interacțiunea cititorului cu materialul. Poate avea un nivel de semnificație denotațională, și anume, semnificație literală sau motivată; sau un nivel conotațional al semnificației, și anume, o semnificație convențională arbitrară sau culturală. La primul nivel– denotația – cititorul trebuie să aibă cunoștințe ligvistice, iar în al doilea nivel – conotația – cititorul trebuie să aibă cunoștințe culturale mai avansate.

Analiza semiotică este criticată pentru că nu oferă nicio garanție că analiști diferiți vor produce rezultate similare. Pe lângă acest lucru, aceasta este capabilă doar să ofere informații pe baza impresiilor despre construcția înțelesului (Penn, 2000, p. 239). Cu toate acestea, ea oferă o abordare sistematică a relațiilor sintagmatice spațiale dintre semnele care sunt reprezentate simultan (imaginea). Pentru a asigura asta, cititorul trebuie să adopte o procedură cu patru pași:

1. Alegeți imaginile ce urmează a fi analizate, conform unei întrebări a studiului și resurselor disponibile;

2. Alcătuiți un inventar denotațional, care să descrie conținutul prozaic al materialului;

3. Examinați nivelurile superioare de semnificație: conotația, mitul și sistemul de referință. Identificați cunoștințele culturale la care se referă imaginile și cu ajutorul cărora sunt interpretate;

4. Hotărâți când să vă opriți, verificând dacă toate elementele din pasul 2 sunt incluse, prin construirea unei eurigrame sau hartă mentală (mindmap);

5. Selectați formele de informare și nu uitați să folosiți aceeași structură (tabel, text, matrice) pentru fiecare analiză.

Referințe

Penn, G. (2000). Semiotic Analysis of Still Images. In M. W. Bauer, & G. Gaskell (Edits.), *Qualitative Researching with text, image and sound. A Practical Handbook.* (pp. 227-245). Thousand Oaks: Sage.